

Қазақстан Республикасының 2018 жылғы ақпан айындағы қоршаған орта жай-күйі

Атмосфералық ауа ластануының жай-күйі

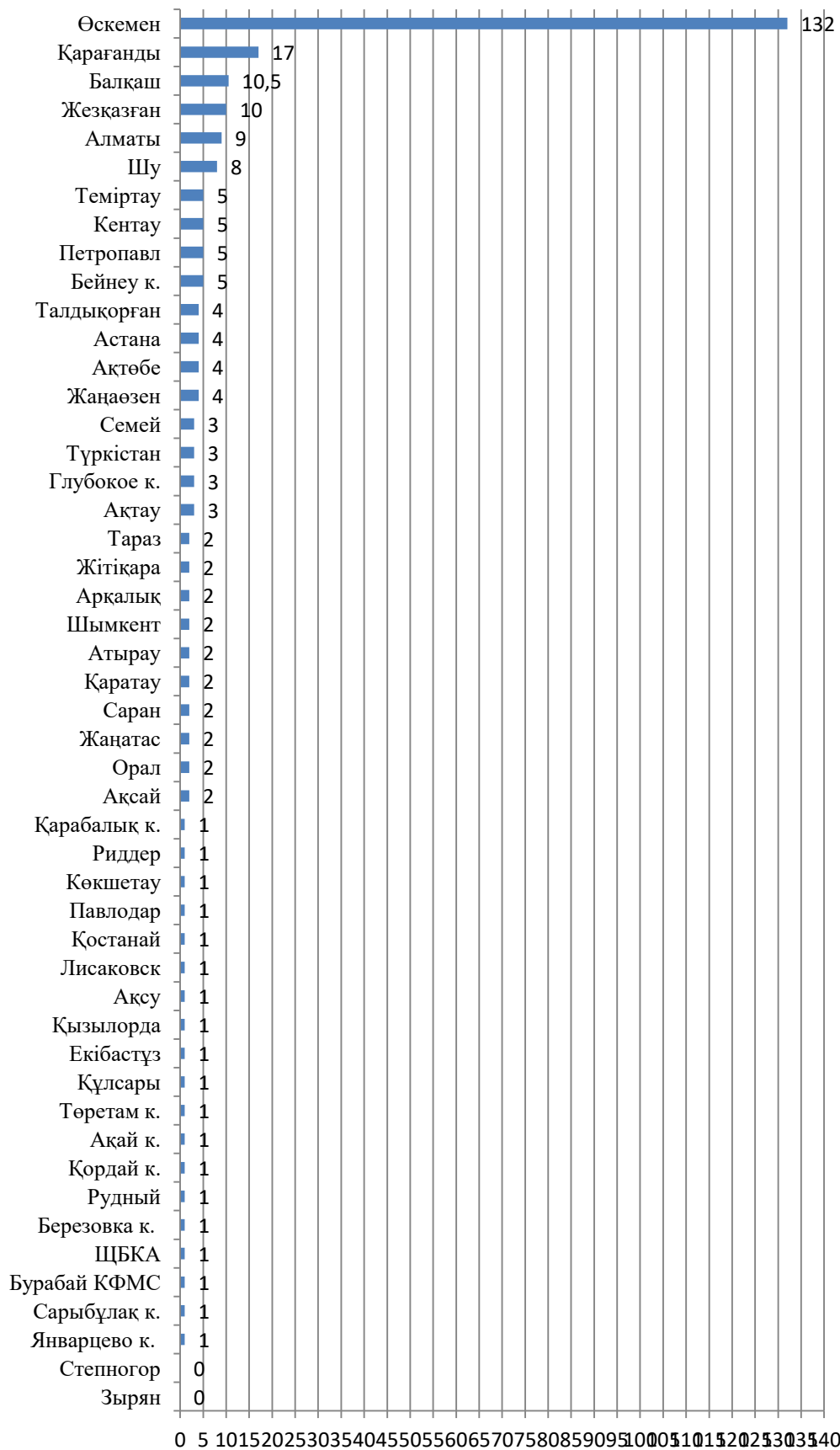
Атмосфералық ауа ластануының жалпы бағалауы төмендегідей сипатталады:

-*ластанудың жоғары деңгейіне* Астана, Ақтөбе, Алматы, Шу, Теміртау, Кентау, Петропавл қалалары және Глубокое кенті;

-*ластанудың көтеріңкі деңгейіне* Жанатас, Павлодар, Саран, Жетіқара, Арқалық Ақтау, Жаңаөзен, Қаратау, Орал, Ақсай, Тараз, Атырау, Шымкент, Түркістан, Семей, Талдықорған қалалары;

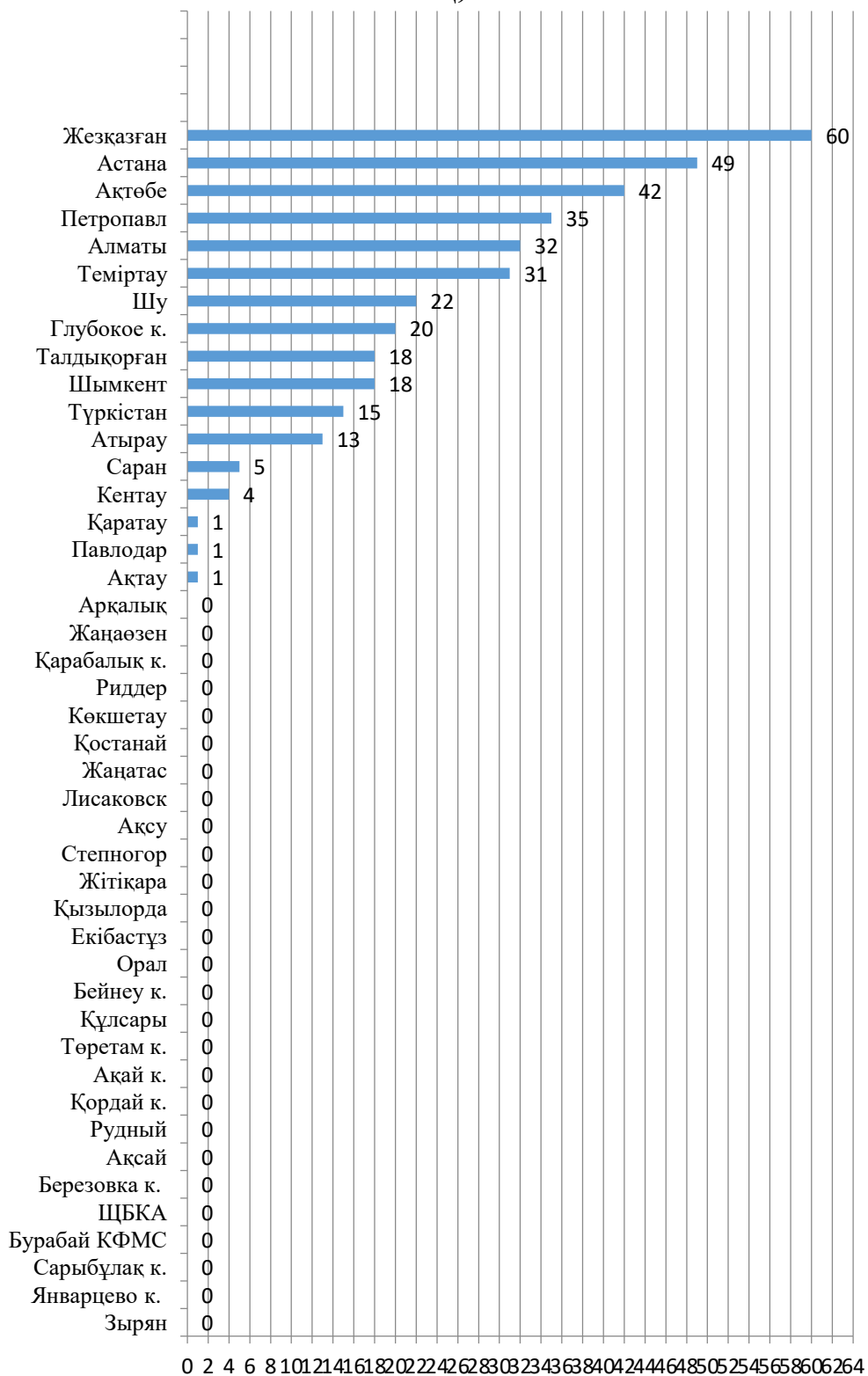
-*ластанудың төменгі деңгейіне* Көкшетау, Степногорск, Риддер, Қосатанай, Зырянов, Құлсары, Рудный, Екібастұз, Ақсу, Қызылорда, Лисаковск қалалары, Қарабалық, Қордай, Ақай, Төретам, Бейнеу, Январцево, Березовка, Сарыбұлақ кенттері, «Боровое» КФМС және Щучинск-Бурабай курорттық аймағы жатады.

СИ

Қазақстан Республикасы елді мекендерінің стандартты индекс (СИ) мәні

ЕЖҚ, %

Қазақстан Республикасы елді мекендерінің ең жоғары қайталанғыштық (ЕЖҚ) мәні

Жер үсті суларының жай-күйі

Жер үсті суларының гидрохимиялық көрсеткіштері бойынша су сапасын бақылау 191 гидрохимиялық тұстамада орналасқан 85 су нысанында жүргізілген, олар: 62 өзен, 12 көл, 9 су қойма, 1 арна, 1 теңіз.

Су сапасының гидрохимиялық көрсеткіштері бойынша негізгі критерийі - балық шаруашылық су айдындарына арналған ластаушы заттардың ШЖШ болып табылады.

Жер үсті суларының ластану деңгейі судың сапасының өзгеру динамикасын анықтау және салыстыруда қолданылатын судың ластануының кешенді индексі (СЛКИ) шамасымен бағаланған.

Зерттелген су нысандарының жалпы санынан су сапасының классификациясы келесідей:

- **«нормативті таза»** деңгейіне – 3 өзен, 1 теңіз жатады: өзендер: Асса, Ақсу (ОҚО), Бөген өзендері, Каспий теңізі.

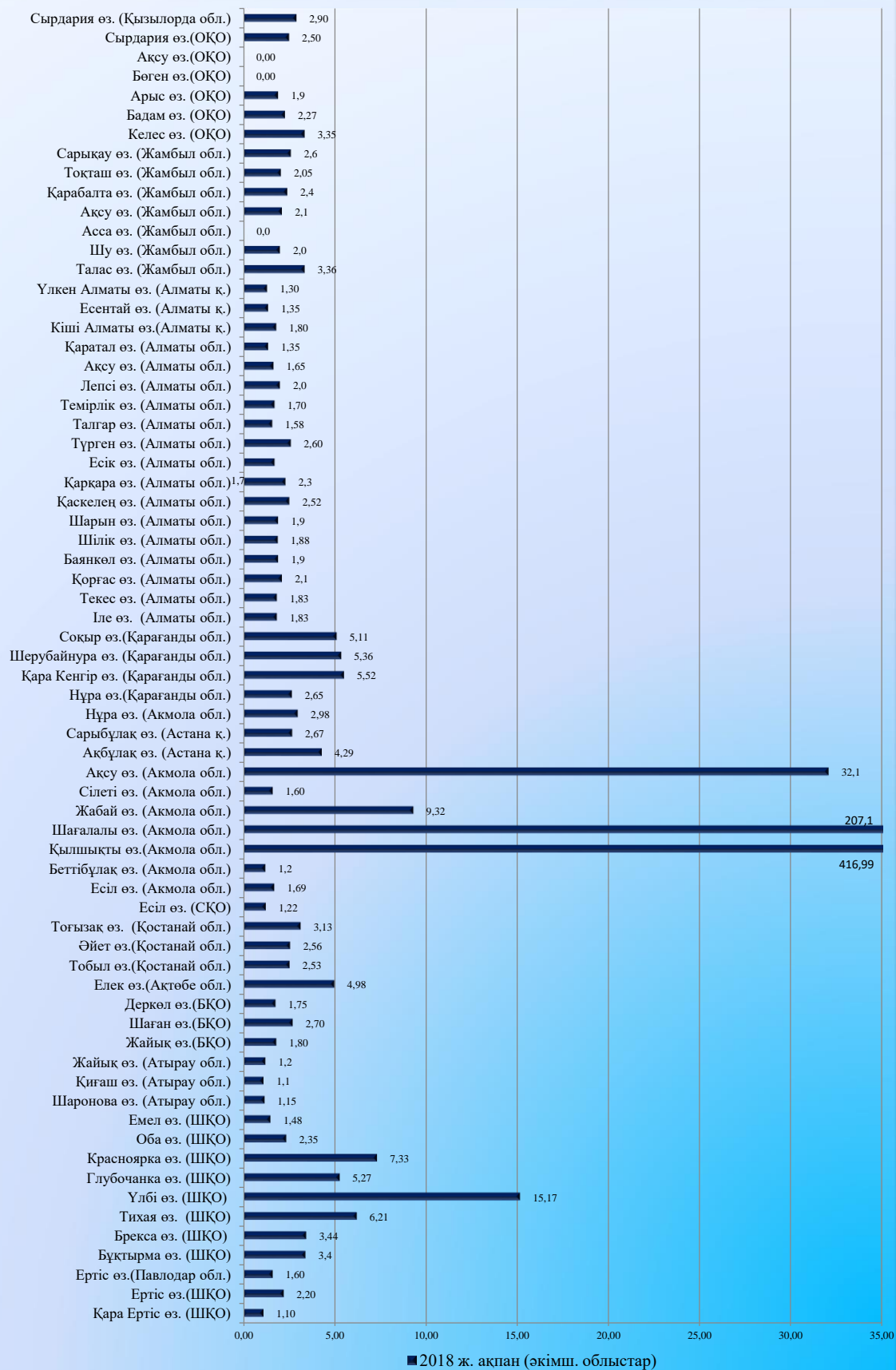
- **«ластанудың орташа деңгейіне»** - 42 өзен, 4 көл, 6 су қойма: Қара Ертіс, Ертіс, Оба, Емел, Жайық, Шаронова, Қиғаш, Шаған, Деркөл, Тобыл, Әйет, Есіл, Сарыбұлақ, Нұра, Беттібұлақ, Сілеті, Іле, Текес, Қорғас, Баянкөл, Шілік, Шарын, Қаскелең, Қарқара, Есік, Түрген, Талғар, Темірлік, Лепсі, Кіші Алматы, Есентай, Үлкен Алматы, Ақсу (Алматы облысы), Қаратал, Талас, Шу, Қарабалта, Ақсу (Жамбыл облысы), Тоқташ, Сарықау, Сырдария, Бадам, Арыс өзендері, Сұлтанкелді, Қопа, Зеренді көлдері, Сергеевское, Вячеславское, Қапшағай, Күрті, Тасөткел, Самарқан су қоймалары, Арал теңізі;

- **«ластанудың жоғары деңгейіне»** – 13 өзен, 7 көл, 1 арна, 3 су қойма жатады: Бұқтырма, Брекса, Тихая, Глубочанка, Красноярка, Елек, Тоғызақ, Ақбұлақ, Жабай, Қара Кеңгір, Соқыр, Шерубайнұра, Келес өзендері, Бурабай, Үлкен Шабакты, Шучье, Карасье, Сұлукөл, Жүкей, Билікөл көлдері, Нұра-Есіл арнасы, Кеңгір, Бартоғай, Шардара су қоймалары.

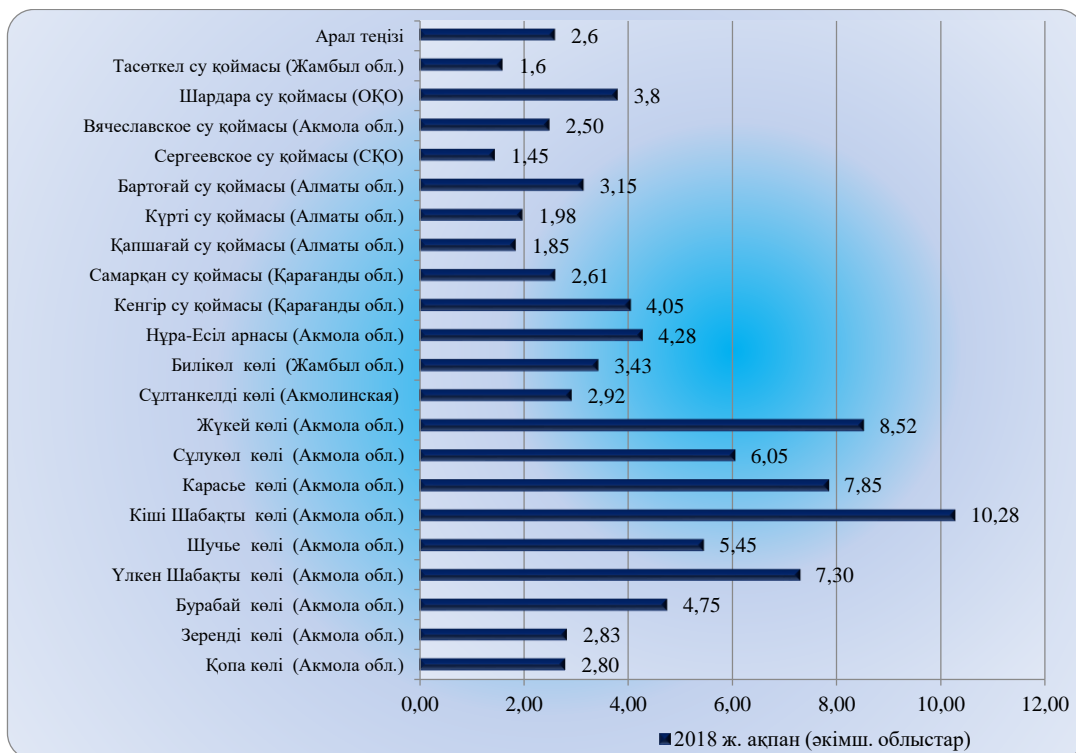
- **«ластанудың өте жоғары деңгейі»** - 4 өзен, 1 көл: Үлбі, Қылшықты, Шағалалы, Ақсу (Ақмола облысы) өзендері, Кіші Шабакты көлі.

ҚР кейбір су нысандарында оттегінің 5 тәуліктегі биохимиялық тұтынылуының жоғары мәні байқалған және төмендегідей жіктелген: Ақбұлақ өзені, Билікөл көлі – *«ластанудың өте жоғары деңгейі»*, Жайық (Атырау облысы), Шаронова, Тоғызақ, Шерубайнұра, Талас, Шу, Сарықау өзендері, Сұлукөл көлі – *«ластанудың орташа деңгейі»*.

Қылшықты, Ақсу (Ақмола облысы) өзендері, Нұра-Есіл арнасы, Сұлукөл көлінде оттегі тапшылығы байқалды.

Қазақстан Республикасы су объектілерінің кешенді ластану индексінің өзгеруі

Қазақстан Республикасы су қоймаларының, көлдерінің және су арналарының кешенді ластану индексінің өзгеруі

Радиациялық жай-күйі

Қазақстан Республикасының елді-мекендердегі атмосфераның жерге жақын қабатындағы гамма-фонның орташа мәні 0,08 – 0,25 мкЗв/сағ. аралығында болды. Қазақстан Республикасында радиациялық гамма-фонның орташа мәні 0,14 мкЗв/сағ., яғни шекті жол берілетін шамаға сәйкес келеді.

ҚР аумағында атмосфераның жерге жақын қабатында орта тәуліктік радиоактивтердің түсу тығыздығы 1,0 – 1,3 Бк/м² аралығында болды. ҚР аумағында радиоактивті түсулердің орташа тығыздығы 1,1 Бк/м², бұл шекті жол берілетін деңгейінен аспады.

Қосымша:

Толығырақ мәліметтер Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі және «Қазгидромет» РМК сайттарында енгізілетін ақпараттық бюлетенінде жарияланады.